

Izbrani kazalci v GWh, stopnje rasti v %	IV–VI 2002, v GWh	IV–VI 2003, v GWh	IV–VI 2003/IV–VI 2002, v %
Proizvodnja električne energije	3,000	2,816	-6.1
Proizvodnja hidroelektrarn	783	737	-5.9
Proizvodnja termoelektrarn	1,241	1,207	-2.7
Proizvodnja nuklearke	976	872	-10.7
Poraba električne energije	2,880	2,996	4.0
Poraba prek distribucije	2,153	2,221	3.2
Neposredni odjemalci	665	713	7.2
Neto izvoz elektrike	120	-180	n.s.

Vir podatkov: ELES, Elektroenergetska situacija za meseca marec in junij; delno preračun UMAR.

Proizvodnja električne energije se je v **drugem četrtletju 2003** glede na isto lansko obdobje znižala za 6.1%, **poraba elektrike** pa se je povečala za 4.0%, zato smo morali dodatno uvoziti 300 GWh elektrike. **Proizvodnja** hidroelektrarn se je znižala za 5.9%, za načrtovano v elektroenergetski bilanci RS (EB), ki predvideva normalne, na dolgoletnih povprečnih ocenjene hidrološke razmere, pa je zaostala za več kot tretjino. K znižani proizvodnji Nuklearne elektrarne Krško, in sicer za 10.7%, je zlasti v juniju prispeval nizek vodostaj reke Save, iz katere nuklearna črpa vodo za hlajenje, v sušnem obdobju pa je ta količina omejena. Proizvodnja klasičnih termoelektrarn se je znižala za 2.7%, a je predvideno proizvodnjo iz EB preseгла za 14.3%. Rast **porabe** električne energije se le počasi umirja (lani 6.9%, v prvem četrtletju letos 7.2%) in je s 4.0% še vedno približno dvakrat višja od povprečne letne rasti v drugi polovici 90-ih let ter od projekcij za obdobje 2000-2010 (v predlogu nacionalnega energetskega programa). Neposredni odjemalci, to je domače železarne in jeklarne ter proizvodnja aluminija, povečujejo porabo precej bolj kot distribucijski porabniki (vsi ostali). Pri prvih se je poraba električne energije v drugem četrtletju povečala za 7.2%, pri drugih pa za 3.2%. Med distribucijskimi porabniki so tudi gospodinjstva, kjer rast porabe v vročih mesecih povečuje tudi vse bolj razširjena uporaba klimatskih naprav.

Mednarodna primerjava cen goriv je pokazala, da so bile **maloprodajne cene** kurilnega olja v Sloveniji v prvem polletju v povprečju višje kot v polovici držav EU. Ko je **cena nafte** (vrste Brent, za dobavo v naslednjem mesecu) na svetovnem trgu sredi julija spet preseгла 29 USD za sodček, so se borzne cene tekočih goriv povišale, kar je ob hkratni rasti tečaja USD prek modela dvignilo tudi domače prodajne cene tekočih goriv pred obdavčitvijo, tako da se je vlada 22. julija ponovno odločila intervenirati z znižanjem **trošarin** za toliko, da so za 14 dni maloprodajne cene večine tekočih goriv ostale nespremenjene. Najintenzivneje je vlada v tej smeri ukrepala marca letos, ko je v primerjavi z začetkom leta znižala trošarine pri bencinu za 14.2 SIT, pri plinskem olju za 6.7 SIT in pri kurilnem olju za 3.3 SIT pri litru. Na osnovi tedenskih (ponedeljkovih) cen smo izračunali povprečne prodajne cene tekočih goriv v Sloveniji in državah EU za **obdobje od 6. januarja do 14. julija 2003**. Pri **cenah brez davkov**, ki se pri nas oblikujejo po modelu, so slovenske cene za povprečnimi v EU (povprečje ni tehtano s porabo po posameznih državah) pri neosvinčenem 95-oktanskem motornem bencinu zaostajale za 1.4 standardnega odklona (za 9%) in pri plinskem olju za 1.1 standardnega odklona (za 7%). Domača cena kurilnega olja je bila pred obdavčitvijo praktično enaka povprečni evropski. Le šest držav EU je imelo višjo ceno kurilnega olja, med njimi pa so tudi tiste, s katerimi se večkrat primerjamo (Grčija, Portugalska, Irska). Naša **obdavčitev** (zajema trošarino, CO₂ takso in DDV) je bila pri neosvinčenem 95-oktanskem motornem bencinu, plinskem in kurilnem olju nižja od povprečne v EU, ustrezno za 1.2, 0.7 in 0.4 standardnega odklona (za 25%, 17% in 33%). Kljub protinflacijskemu prilagajanju trošarin v obravnavanem obdobju je bila obdavčitev dizelskega goriva višja kot v štirih, obdavčitev kurilnega olja pa višja kot v šestih državah EU. Obdavčitev neosvinčenega 95-oktanskega motornega bencina je bila glede na evropsko bolj skromna in višja le od luksemburške in grške. **Maloprodajne cene** neosvinčenega 95-oktanskega motornega bencina, plinskega in kurilnega olja so bile od povprečnih v EU nižje za 1.5, 0.9 in 0.4 standardnega odklona (za 20%, 13% in 13%). Kljub enakima odstotnima zaostankoma je bil dizel cenejši kot v Sloveniji le v dveh, kurilno olje pa kar v osmih državah EU, zato je spremljanje odstopanja domačih cen tekočih goriv od evropskih s standardnim odklonom dosti bolj informativno.

Graf: **Odstopanje slovenskih cen tekočih goriv (po komponentah) od povp. v EU, obdobje 6. I. –14. VII.**

